

KAKO SE RABI IN ZLORABLJA DR- ŽAVNO MILICO

Governerji v 26 državah so
v preteklem letu mobilizi-
rali milico, največkrat
proti stavarjem.

NEW YORK, 30. avg. — Henry E. C. Bryant je napisal za tekočo izdajo tednika "Today," ki ga urejuje Raymond Moley, članek, v katerem opisuje kako se rabi in zlorablja državna milica. V preteklih 12 mesecih so governerji v 26 državah radi enega ali drugega vzroka mobilizirali državno milico, nad katero imajo tako oblast, da s pomočjo iste lahko fiktivno nastopajo kot diktatorji. Najbolj pogosto se milicije rabi v stavkah, kot se je zgodilo v Californiji, Oregonu, Alabami, Minnesoti, Ohio in Wisconsinu. Toda rabilo se jih je tudi za različne druge svrhe, na primer: za varovanje governerjevih družin, za lov za ubeglimi kaznivci, za straženje poletnih taborišč, v katerih so se nahajali otroci kakih bogatinov, za varstvo javne lastnine, za vsiljevanje državnih zakonov, za zaplenbo volilnih imenikov, kot se je zgodilo nedavno v Louisiani, ko je nastala "civilna vojna" med senatorjem Huey P. Longom in županom mesta New Orleans, in za vsiljenje oblasti od sodnije odstavljene governerja, kakršen slučaj se je nedavno pripetil v North Dakoti. Dasiravno zvezna vlada za vzdrževanje državnih milic prispeva 35 milijonov dolarjev, pa nima vojni department skoro nobene oblasti nad njimi.

NOVE VRSTE "AVANZIRANJE" POD NRA

WASHINGTON, D. C. — NRA je prinesla v Ameriko neke nove vrste "uspešnost," ki pa se nekoliko razlikuje od stare zgodbe, kako se je reven deček povzpela k bogastvu in vplivu. Reven deček, ki dobi posel "soda klerka" v lekarni, utegne se dati odkriti, da je bil preko noči povzidan na "eksekutivno mesto," edina poteškoča pri tem je, da vseh tega ne bo nič več zaslužil, pač pa bo moral delati daljše ure.

Miss A. M. Phillips je kot zastopnica zveznega ženskega urada pri zaslišanju za restavracijske in hotelske pravilnike izpričevala, da je nedavna preiskava odkrila številne slučaje, ko se je "soda klerka" in druge delavce povzelo na "eksekutivna mesta," nakar so morali delati včasih nič manj kot 75 ur na teden, ker določijo glede delovnih ur v pravilnikih ne veljajo za eksekutivne uradnike.

13 vzrokov

Lewis Hunt je vložil na o-krajni sodnji tožbo za razporo-ko ter navedel "13 vzrokov." Pravi, da ni imela njegova žena nikjer obstanka in da se je mo-ral v petih letih zakonskega življenja trinajstkrat seliti. Dvojica ima dva otroke. Žena sedaj živi v Indianapolisu.

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

Dne 28. avgusta je potoke* pet let, odkar je umrl Jože Zaver-tnik, dolgoletni urednik "Prosvete" in vodja socialističnega gibanja med slovenskimi delavci v Ameriki. Spominske članke sta objavila ob tej pri-liki "Prosveta" in "Proletarec." V tekoči številki tedenske re-vije "The Nation" je priobčen članek Louis Adamiča, v kate-rem je opisana lakotna stavka, katero so pred nekaj tedni vpri-zorili rudarji v Trbovljah kot protest proti znižanju že itak nezaslišno nizkih mezd. O tej stavki je "Enakopravnost" že obširneje poročala.

Za srčno kapjo je umrla v In-dianapolisu Ana Batič, ki zapu-šča mater, štiri brate in dve se-stri. Pokopana je bila civilno.

V Chicagu sta se poročila Charlie Slanec in Tillie Udovič. Ženin je Čeh ter je uslužben pri mestni vladi.

Svetovno razstavo v Chicagu so zadnje dni obiskali: Louis Bergant, Adams, Wis.; Kath-erine Medved, Chisholm, Minn.; Leo Kukar, Fr. Peternel, Mary Peternel in Kristina Kolar, Gil-berth, Minn.; Mary Maleš, Eve-leth, Minn.; Mary Oblak, Elk-hart, Ind.

V Milwaukee je bil nominiran za državnega poslanca Mike Šo-štarič, v bližnjem West Allisu pa Frank Puncer. Oba kandidi-rata na socialistični listi.

V New Yorku je umrla Mar-gareta Sršen, stara 51 let, do-ma iz Moravč na Gorenjskem, ki tukaj zapušča moža in štiri otroke, v starem kraju pa tri otroke. V istem mestu je naglo umrla Mary Lenarčič, stara 43 let. Zadel jo je kap. Zapušča družino.

V šolski odbor so bili v Wil-lardu, Wis., izvoljeni sledeči ro-jaki: Anton Debevec, Martin Matkovič, Blaž Zahar, Mike Krulc, John Kern in Mrs. E. Kvast. V šolski odbor v Gorma-nu, Wis.: Jos. Perko, Frank Volk, in Anton Janežič. V W. Eatonu: George Seliškar. V N. Willardu: Jos. Gregorič, John Snedec in Fr. Perovšek. V Tio-ga: Ludvik Perušek. Za učitelj-ske moči v javnih šolah pa so bili nastavljeni sledeči Slovenci: Amalija Kokolj, Mike Krulc, Angeline Perušek in Albert Volk.

DOLLFUSOV KRVNIK JE ZBLAZNEL

DUNAJ, 30. avg. — Te dni je bil poslan v blaznico dunajski rabelj Johann Lang, ki je pod Dollfusovim režimom obesil deset socialistov, pozneje pa dvanaest nacijev. Pravijo, da mu je krvavi posel strl živce. Lang je eksekucije izvrševal z veliko ceremonijastostjo. Po žrt-ve je prišel osebno v ječo, z vi-sokim cilindrom na glavi, v čr-nem fraku in s črnimi rokavicami na rokah ter jih odvedel na morišče. Za vsako eksekucijo je dobil \$33.50, toda polovico sta dobila njegova pomočnika.

Velik piknik

Jutri popoldne priredi dru-štvo Beacons št. 667 SNPJ ve-liki piknik na poznani Zornovi farmi, Bradley Rd., katerega se bo udeležilo veliko zunanjih go-stov, ki so prišli v Cleveland na zborovanje JSZ. Da bo piknik bolj zanimiv, se bodo vršile dir-ke, kontesti in nastopil bo go-vornik gl. odbora SNPJ. Društ-vo se priporoča vsem rojakom, posebno pa članstvu SNPJ, da se piknika v čim večjem številu udeleži.

UPTON SINCLAIR NA PO- TI K ROOSEVELTU

PASADENA, Cal., 31. avg. — Upton Sinclair je danes zgodaj jutraj z vlakom odpotoval pro-ti Hyde Parku, N. Y., na obisk k predsedniku Rooseveltu. Na kolodvoru se je zbrala silna množica ljudi, ki je toliko časa zahtevala, da kandidat napravi govor, da je železniška uprava morala za več minut zadržati odhod vlaka. Sinclair je v krat-kem govoru izjavil, da je pretr-gal vse vezi s socialistično stranko.

Istočasno pa se razkol v de-mokratskih vrstah veča. Svo-jo opozicijo proti Sinclairju je danes naznanil stari demokrat-ski vodja Justus Wardell. Raz-ko grozi razbiti stranko baš, ko je prvič po dolgih letih stopila na prvo mesto v državi. Priča-kuje se, da bo državna konven-cija stranke, ki se snide 20. sep-tembra v Sacramentu, skrajno burna.

New York išče nova sredstva za vzdrže- vanje bednih

Od reliefa je odvisnih 400-
000 družin. Župan predla-
ga nov davek na dohodke
preko \$5,000.

NEW YORK, N. Y. — V New Yorku, v enem najbogatijših mest v deželi, je danes 400,000 družin odvisnih za borno eksis-tenco od javnega reliefa. Ena iz-med vsakih treh oseb je brez dela in mestna vlada je v skrbi, kje bo dobila sredstva za vzdr-ževanje silne mase bednih te-kom prihodnjih mesecev. V ju-liju so stroški reliefa dosegli naj-višjo točko, ko se je porabilo \$15,910,327, v kateri svoti so vključene tudi plače za reliefno delo. V avgustu bodo reliefni iz-datki znašali okrog \$17,500,000, in računa se, da bodo skupni stroški vzdrževanja brezposelnih v tem letu narasli na \$200,000.

Vsi viri mesta New Yorka pa so izčrpani in bodo do prihod-njega meseca do zadnjega centa porabljeni. To je situacija, pred katero stoji župan La Gu-ardia, ki je te dni potom radia apeliral na javnost, da podpre njegov novi davčni načrt, pri katerem se gre edino za to, da se dobi sredstva za relief.

Navzlic temu, da stroški reli-fa strahovito rastejo, pa svote, ki se jih troši, "še vedno ne za-dostujejo," je dejal La Guardia. Nobenega vprašanja ne more biti, da je mesto dolžno skrbeti za brezposelne, je dejal župan ter dostavil: "Dokler bom jaz župan, ne bo noben mož, žena ali otrok lačen v New Yorku."

Župan predlaga davek polo-vice enega procenta na vse bi-zniške dohodke preko \$5,000 na leto, na kateri način se upa o-biti okrog \$50,000,000 napram vzdrževanju bednih v prihod-njem letu. Pod obstoječimi raz-merami prispeva mesto za relief 25 odstotkov, država 25 odstotkov, zvezna vlada pa 50 odstotkov. Ako New York sam zbere za relief \$50,000,000, bo torej preskrbel četrtino do \$200,000,000, o katerih je preračunjeno, da se jih bo potrebovalo prihod-nje leto.

Danes se je otvoril 10. zbor JSZ

Tridnevno zborovanje se vr-ši v Slov. Del. Domu na Waterloo road. Banket danes zvečer, koncert ju-tri zvečer.

Danes, v nedeljo in ponedeljek, 2. in 3. septembra se vrši v Cle-velandu, oziroma v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd., 10 redni zbor Jugoslovanske Socialisti-čne Zveze. Prva prireditve v zvezi z zborom je banket, ki se vrši danes zvečer v spodnji dvorani omenjenega Doma.

Zborovanja se vdeleži 89 de-legatov, med katerimi je 77 moških in 12 žensk. Mlada tukaj rojena generacija bo zastopana s 14 delegati in delegatkinjami. Poleg 32 soc. klubov je poslalo zastopnike tudi šest kulturnih društev in 32 podpornih društev, ki so včlanjena v Prosvet-ni matici. Zastopane so države Kansas, Illinois, Michigan, New York, Ohio, Pennsylvania in Wisconsin, v katerih živi pretež-ni del naših ljudi v Zed. drža-vah. Z ozirom na število vde-ležencev bo to največji zbor v zgodovini JSZ.

V nedeljo ob 7:30 se vrši kon-cert, pri katerem nastopijo štir-je pevski zbori, soc. "Zarja" in "Delavec" pod vodstvom Jos Krabeca, "Soča" pod vodstvom Frank Vautarja, ter "Jadrani" pod vodstvom John Ivanuscha. Nastopijo tudi sestre Marinček, violinist Frank Slejko in več drugih. Na vzporedju je tudi živa slika. Govorila bosta Fr. Zaitz, urednik "Proletarca" in D. L. Lotrich, slednji v angle-ščini. Po koncertu bo ples v spodnji dvorani.

Napredna javnost je vablje-na, da se v čim večjem številu vdeleži banketa, ki se vrši no-coj, jutri zvečer na koncerta.

Ameriški kongres pro- ti vojni in fašizmu

NEW YORK, 30. avg. — A-meriška liga proti vojni in fa-šizmu, v čije izvrševalnem od-boru sedijo najodličnejši ame-riški liberalci, je sklical za 28., 29., in 30. septembra svoj drugi kongres, ki se bo vršil v Chica-gu. Predsednik lige je dr. Har-ry F. Ward. Na kongres se je povabilo mednarodno znane o-sebnosti kot francoskega proti-vojnega pisatelja Romain Rol-land, Madame Sun Yar Sen, že-no bivšega predsednika kitajske republike ter slovitega ruskega pisatelja Maksima Gorkija. Na-jelo se je največjo dvorano v Chicagu, v kateri je 13,000 se-dežev. Lanskega kongresa se je vdeležilo 2,616 delegatov iz 36 držav in pričakuje se, da bo vdeležba letos še večja.

V oklicu za snidenje drugega kongresa je rečeno: "Naša de-žela se čedalje globlje pogreza v svetovni val, ki nas zanaša v vojno in fašizem. Edino zaved-no in bojovito masno gibanje, organizirano od spodaj, zamore ustaviti stalno plovenje v vo-jno in fašizem. Edino sila vzbu-jene mase bo ustavila vojne po-vzročevalce in brsteče ameriške fašiste."

Premalo stanovanj?
Strokovnjaki glede stanovanj-skih vprašanj so mnenja, da ker gradbeno delo zadnja leta v Ameriki skoro čisto počiva, bo v teku treh let v deželi nastalo resno pomanjkanje stanovanj-skih hiš.

Hrvatski avijatik se vdeleži tekem v Clevelandu

Eden najdržnejših avijatikov na svetu, ki je prišel v Cleve-land v zvezi z velikimi zrako-plovskimi tekmami, ki se vršijo od danes do ponedeljka, je Milo Burchan, po narodnosti Hrvat iz Californije. On ima svetovni rekord za letanje, pri katerem avijatik vodi letalo, ko je nao-krog obrnjeno, to se pravi z glavo navzdol. V Cleveland je dospel pod pokroviteljstvom Blue Flash gasolinske družbe. Burchan je star šele 25 let, to-da ima za seboj že večletne le-talske skušnje.

Pri tekmah, ki se vršijo na clevelandskem občinskem zra-koplovskem polju, bo nastopal vsak dan med 2. in 4. uro po-poldne. Njegovi vratolomni po-letji bodo ena izmed velikih pri-vlačnosti pri tekmah. V četrtek zvečer je Burchan obiskal Hr-vatski Narodni Dom na St. Clairju, na Delavski Dan pa se ga pričakuje na proslavi 40-letnice HBZ, ki se vrši v S. N. Domu. Mladi avijatik je skro-men v nastopu in govorici, to-da zna povedati veliko zanimi-vega iz svojih letalskih skušenj. V Clevelandu bo ostal okrog mesec dni.

AMERIKA VSTOPILA V MEDNARODNI DE- LAVSKI URAD

Zeneva, Švica. — Zed. države so pravkar naznanile, da so vstopili v Mednarodni delavski urad. Samuel Gompers se je zelo trudil za organiziranje te-ga urada, ki je bil ustanovljen vsled pritiska delavskih in soci-jalističnih organizacij na konfe-renci v Versaillesu, ter sestoi-ji iz enakega števila zastopni-kov delavskih unij, delodajal-cev in vlad.

Opazovalci so mnenja, da ta akcija utegne vplivati na Ame-riško delavsko federacijo, da na svoji letni konvenciji, ki se od-tvori 1. oktobra v San Fran-ciscu, pristopi k Mednarodni fe-deraciji strokovnih unij. Ta korak bi končal 15-letno izola-cijo ameriškega delavstva od organiziranega delavstva osta-lega sveta.

Zamorci za Alasko

Zamorski zdravnik dr. Jos. T. Thomas iz 2406 E. 40 St. je za-čel veliko agitacijo za naselje-vanje v Alaski. Pravi, da ima Alasko veliko bodočnost pred seboj in da bo deloval, da se mi-lijon zamorcev izseli tja. Za svoj kolonizacijski program po-bira od članov 25c pristopnine in 15c mesečnine. Zvezne obla-sti so pričele stvar preiskovati, da se dožene, če se gre za resno stvar ali za novo sleparsko igro. Svoje čase so med ameriškim zamoreci vodili akcijo za kolonijo v Afriki, ki pa se je izkazala za velik fiasko.

Balinarske tekme

Letošnja sezona za balincarske tekme, katere se udeležijo balincarji spadajoči k različnim Domovom, se prične v nedeljo, 2. septembra v West Parku; druga tekma bo 15. sept v Slov. Domu, Holmes Ave. ob priliki slavnosti 15-letnice Doma; dne 23. septembra se pa tekma vr-ši na dvorišču Slov. Nar. Doma, St. Clair Ave. enkrat pozneje pa še v Slov. Del. Dvorani, Prince Ave. ter na dvorišču Slov. Del. Doma, na Waterloo Rd.

Vsi neporočeni Nemci pod 25. letom izgubijo delo

Na tisoče jih bo odslovljenih in na njih mesto pridejo glavarji družin. Neporočeni bodo poslani na delo pri vladnih in za-sebnih projektih na deželi.

BERLIN, 31. avg. — Nemški delavski urad je danes odredil eno največjih masnih regimen-tacij dela v moderni zgodovini, ko se je odredilo, da vsi nepo-ročeni Nemci pod 25. letom starosti izgubijo delo pri javnih in zasebnih podjetjih in da se na njihova mesta postavi glavarje družin.

Mlade moške se bo poslalo na delo na vladne, privatne in po-ljedelske projekte na deželi. Z dekretom se obenem jamči de-lodajalcem s kritjem izgube, ki bi jo utrpeli vsled nadomestitve mlajših moči s starejšimi.

Od te naredbe so izvzeti edino mladi moški, ki podpirajo od-njih odvisne osebe, vajenci, biv-ši vojniki in veterani ter nacijski četniki. Ta določba daje prednost mladim moškim, ki se bili lojalni nacijski vladi ter službi v vzpodbudo za zgodnje življenje, s čemur se hoče po-spešiti kampanja za povečanje prebivalstva. Odredba tvori del kampanje, da se napravi Nemčijo gospodarsko samostoj-no.

Vse izmenjave delovnih mo-či se morajo vršiti s posredova-njem vladnega delavskega ura-da.

BERLIN, 30. avg. — Napo-tost med Nemčijo in Italijo je tako narasla, da je nemška vlada danes naznanila, da bo iz-gnala italijanske časnikarje, ako ne prenehajo napadati na Nemč-jo v italijanskem časopisu. Vla-da je odločila, da še nekaj dni počaka, če pa napadi ne prene-hajo, se utegne izgnati vse ita-lijanske časnikarje iz Nemčije.

VLADA SE JE UKLONILA BANKIRJEM

WASHINGTON, 31. avg. — Navzlic temu, da je vlada ape-lirala na bankirje, da prično lju-dem posojevati denar za popre-vilo domov, pa ni bilo opaziti no-benega življenja, ker bankirji denarja niso hoteli dajati na no-te, katere bi bila zajamčene od vlade le do 20 procentov. Zda-ja pa je Federal Housing admini-stracija popustila ter odredila, da mora vsak posestnik, ki pro-si za tako posojilo, dati banki mortgage. Vlada upa, da se s tem pospeši gradnja in delo.

NEMČIJA ZAHTEVA MO- RATORIJ DOLGOV

BAD EILSEN, Nemčija, 31. avg. — Nemški ekonomski mi-nister dr. Schacht je danes tu izjavil, da se mora Nemčiji do-voliti več let moratorija, če ho-če zunanji svet, da bo kdaj po-ravnala obveznosti svojih ino-zemskih upnikov.

ZADNJI SE NAJBOLJŠE SMEJE

PEKIN, Ill., 30. avg. — Joe Ergovich je zabelebo do kosti, ko so danes prišli v njegovo go-stilno trije roparji ter ga zaprli v ledenico. Toda mrza se je hitro otresel, ko je ves srečen spoznal, da so roparji v registru prezrli \$1,100 ter odnesli samo \$18.

JAPONSKA PROTESTI- RA RADI TARIFA

TOKIO, 31. avg. — Japonska vlada je danes poslala ameriški vladi protest proti nedavno sklenjeni tarifni pogodbi med Zed. državami in Filipinskimi otoki. Rečeno je, da bodo tarife-ne pristojbine, ki so določene za uvoz tujega blaga na Filipi-ne, resno zavirale japonsko tr-govino z otoki. Vodilni japon-ski list je v est objavil pod de-belim naslovom, glasečim se: "Preko - pacifična trgovinska vojna se je začela."

SLIKA, NAPERJENA PROTI ROOSEVELTU, SEZGANA

TARRYTOWN, N. Y., 31. avg. — Neka slika, ki je na trp-ko satiričen način smešila pred-sednika Roosevelta in njegov "New Deal," je bila danes uniče-na, ko je neki moški v tukajš-njem umetnostnem muzeju vr-gel vanjo neko kemično kisline. Moški je bil aretiran, toda slika je zgorela. Slika je vzbujala tu-kaj veliko pozornost. Aretrane-c, ki je rekel, da se piše John Thompson in da je star 26 let, ni pa hotel dati nobenega vzro-ka za svoj čin.

Predelana dvorana

Prihodnjo soboto 8. septem-bra bo Mr. Dominik Krasovec otvoril moderno predelano in dekorirano dvorano v Grdino-vem poslopju na 6025 St. Clair Ave. Kjer sta bili prej dve dvorani, je sedaj samo ena, z no-vim podom, opremo in razsvet-ljavo. Tu se bo vršil vsako so-boto in nedeljo ples, toda dvorane se ne bo dajalo v najem. Mr. Krasovec vabi občinstvo, da si pride ogledat novo dvorano. Skrbel bo za prvovrstno zabavo v vseh ozirih.

Klobuk izdal roparje

Štirje mladi roparji so v ječi, ker jih je izdal klobuk, katerega je eden izmed njih izgubil te-kom ropa zlatarne Pohl Co. na 6001 Euclid ave. V klobuku je bilo zapisano ime nekega fanta s policijskim rekordom. Ta je povedal policiji, da je klobuk posodil nekemu prijatelju, ka-terega se je našlo v neki hiši na Newburgh Heights. Pri njih se je našlo več ur, ki so bile ukradene v ropu.

Domače zabave

Nocoj se vršijo domače za-bave s prigrizkom in plesom pri John in Louise Flaisman, 6400 St. Clair ave. in v Hart-man's Beer Parku, No. Royalton O. V nedeljo in ponedeljek pa vas vabita Joe in Jenny Kopri-vec na svojo farmo v Chardon, Ohio.

Poljski dan

Clevelandski Poljaki bodo ju-tri obhajali svoj letni "Poljski dan" s piknikom v Geauga Lake parku, na katerega se pričakuje 20,000 oseb.

Delavski praznik

V ponedeljek 3. septembra je uradni Delavski praznik. Na ta dan "Enakopravnost" ne bo iz-šla in tudi naš urad bo ves dan zaprt.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 St. Clair Ave. Henderson 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
No razmahu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
Za 6 mesecev \$3.00 za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
Za 6 mesecev \$3.25 za 3 mesece \$1.60
Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
Za 6 mesecev \$2.50 za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00 za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at
the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

OB TEDNU

"Politične stranke so izgubile vsak pomen," je rekel neki demokratiški politični veljak v Californiji, ko je zvedel, da je Upton Sinclair zmagal v primarnih volitvah ter dobil demokratiško governersko kandidaturu. Pravilno povedano, ampak malo pozno. Resnično, tako pozno, da je že skoro prepozno. Sinclairjeva zmaga na Pacifiku daje misliti, da je vsaj upanje, da politične stranke v Ameriki po dolgem, dolgem času zopet utegnejo nekaj pomeniti. To je tisto, česar se stara garda boji. Za ljudi te vrste je politična stranka le drugo ime za politična korita. Odtod njih nenadna jeza in srd. Zanje ima politična stranka pomen le toliko časa, dokler nič ne pomeni!

* * *

Demokratiška stranka je danes res grozovita mešanica. Imamo v nji ljudi tako nasprotnih nazorov glede fundamentalnih vprašanj, da o kaki stranki v običajnem smislu besede sploh ne more biti govora. Na eni strani vidite zagrizene reakcionarce kot senator Carter Glass, Newton D. Baker, bankir Bernard Baruch in gen. Johnson, potem imamo krdele liberalcev in progresivcev, kot tajnica Perkins, relifni administrator Eastman, senator Norris in Hiram Johnson, ki sta demokrata v vsem razen po imenu, in zdaj se pridruži tej pisani družbi še Upton Sinclair. Roosevelt je povabil vse, ki so proti "staremu redu," da se mu pridružijo ter delujejo za "New Deal." In posledica je pisana družba, ki tira staro gardo v obup. Nad tem se sicer ne bo nihče jokati in tudi ni važno, važno pa je, kaj bo sedaj storil Roosevelt. Skozi eno leto in pol je spretno ribaril v kalnem ter one, ki zahtevajo fundamentalnih sprememb, tolažil z radikalno se glasečimi govori, stoda gardo pa službami in koncesijami. Toda dolgo tako ne more iti. V deželi je preko deset milijonov brezposelnih, katerih položaj ni nič manj obupen kot je bil v najbolj črnih dneh Hooverjeve administracije. Blestečih fraz o "New Dealu" brezposelni ne morejo dati v lonec, prav kot jih niso nasitili Hooverjevi slavošpevi "žilavemu individualizmu." Roosevelt je dal delavstvu na papirju pravico, da se organizira v svobodne unije, toda ne zgane niti z mezinem, ko se delavstvo pobija in terorizira, ker od delodajalcev zahtevajo dejansko priznanje te pravice.

* * *

Čas je že, da Roosevelt položi karte na mizo, da bo ljudstvo vedelo pri čem je — če je to, kar on igra res "New Deal," ali je vse skupaj le stara igra pod novim imenom.

* * *

"Ameriška Domovina" je pred dnevi poročala, da se je zmrznjenim vlogam v North American banki pripisalo tudi obresti. Nam pa se zdi, da bi bili vlagatelji več kot zadovoljni, samo če bi imeli kaj upanja, da bodo kdaj dobili vsaj glavni-ico izplačano. Tolažiti ljudi z obrestmi, ko je položaj bančne imovine tak, da je po enem letu in pol mogoče izplačati le 20 odstotkov od zmrznjenih vlog, to je zopet bluf nove vrste. Ampak znati je treba, kot je rekel tisti, ki je s svedrom kralvo drl!

UREDNIKOVA POŠTA

Euclid, O.

Ker se sezona piknikov bliža svojemu koncu, je tudi društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 K. S. K. J. sklenilo na svoji zadnji mesečni seji, da se še enkrat vsi skupaj snidemo v prosti naravi in sicer na prijazni Stuškov farmi. Ker sta dva praznika skupaj, se ta piknik prične že takoj dopoldan v ponedeljek in se nadaljuje do pozne noči. Ker je v ponedeljek naš dan, se pričakuje velike udeležbe, kajti prostora na Stuškovi farmi je za več tisoč ljudi. Tudi postrežba bo izborna kar se tiče jedi in pijače. Igralo se bo vsakovrstne igre za moške in ženske, osobito za mladino bo dosti zabave. Za zmagovalce so tudi pripravljena lepa darila. Zatorej, na

svidenje na pikniku pri Stušku na Delavski dan v ponedeljek!
Matilda Rupret

Euclid, Ohio

Ker se marsikdo hvali z solničnimi rožami, kako so velike, vabim prijatelje in znanee, da jih pridete k meni pogledat, kako so lepe. Posebno pa bo lepo nočoj in sicer ne samo solnčne rože, ampak tudi češplje cveto. Da ne boste prišli samo rože gledat, bo še nekaj bolj luštnega — ples in prosta zabava, dobra pijača in okusen prigrizek, saj veste, po pečlarsko.

Torej, ne pozabite v soboto, dne 1. septembra zvečer.
John Mevlja, 21230 Goller Ave.

Jantar — germansko zlato

Ko je cesar Neron prirejal svoje slavne živalske borbe, so bile zaščitne mreže pred državnimi lozimi vedno okrašene v tisoči blestečih se zlatozlatih kamenčkov. To lepoto kamenje je prinesla s seboj neka ekspedicija iz ogromnih pragozdov ob morju daleč na severu. Rimljani so zvali to kamenje "succinum," in so ga z zlato plačevali.

To je bila res čudna snov. Germani, ki so s posredovanjem Rimljanov trčili s tem "kamenom" celo v Vzhodno Azijo, so hitro opazili, da ogenj to kamenje uničuje. Kamen, pa gori. Nečuvno! V starem nemškem jeziku se za "goreti" reče "bernen," in zato so to čudno reč imenovali "Bernstein": kamen, ki gori.

Ze ženske prakamene dobe so kazale veliko nagnenje k nakitu iz tega kamna, ki je jantar. V mlajši kameni dobi so takratni umetniki razen drugih okrasov izrezavali iz te snovi tudi kipe ljudi in živali. Grki, ki so jim žene hudo čislale obeske iz jantara, so kamen imenovali "elektron," kar pomeni "solnčna pena." Gotovo je, da je treba ta izraz tolmачiti s pojavom, da so prhale iz jantara, ki so ga čistili s krpo, žive iskre. To je elektrika.

Prvi, ki je prav slutil, kaj je jantar, je rimski učenjak Plinij; on se je kot general konjenice v Germaniji posebno zanimal za to "steklo" — "glasum." Smejal se je tedanjemu mišljenju Rimljanov, da je jantar "zgoščena pena morskega besa," pa tudi grškemu naznanju, da je okamenela mokrača neke risu podobne živali. Takih zveri je namreč nekoč bilo vse preveč v gozdocnih Germanije, pa saj so še danes v Vzhodni Prusiji, odkoder prihajajo na morskoberežje.

Plinij je čisto prav trdil, da je jantar strnjena borova smola; vonj gorečega jantara po smoli mu je razpršil zadnji dvom o tem. Ali ko je s prpadom Rima izgledalo tudi premnogo znanstveno dognanje in spoznanje, je svet čisto pozabil na to podmeno imenovanega Rimljana. Kakih 150 let po njegovi smrti so učenjaki postavili čudno teorijo, da je jantar v smolo spremenjen petrolej, ki prihaja iz izvirkov na dnu morja. Ali v jantaru so našli mnogo drobnih živalic, pa teh nobena ni živela v morju. Pristaši te teorije pa so bili tako zaverovani v svoj nauk, da so se ga vkljub vsem nasprotnim dokazom trdovratno držali, ter so celo umetno spravljali v jantar drobne ribice, samo da bi imeli kaj pozitivnega za svojo trditve. Pred tisoči in tisoči let je si-

jalo nad Severno Evropo tropsko solnce. V Skandinaviji so bile goste šume, v katerih so rastle tudi neke vrste palme, razne smreke, jelke, zlasti pa so uspevali bori. Iz teh dreves je tekla smola, kakor še danes, in to smola je zalotila in zalila razne žuželke, ki jih še danes vidimo v njihovih zlato žoltnih grobnicah. Tam so bolj ohranjene, nego egiptovske mumije. In temu konzerviranju se mora zahvaliti znanost, da danes ve, kakšna je bila v davnih časih favna in flora v onih krajih. V jantaru so našli več vrst martinčkov in kuščarjev, bolh, raznih dlak in ptičega perja, 190 vrst biljk in mnogo tisoč različnih malih živalic, med njimi samo muh in mušic 650 vrst. Vseučilišče v Kraljevu (Konigsberg) je imelo že pred vojno nad 70.000 kosov jantara s takimi živalicami. Pa tudi kosčke lesa so našli v jantaru. Posrečilo se je dognati, da so to treščice ali iveri stebel, ki so izcejala smolo, in učenjaki so določili celo vrsto drevja ter ga po tihkih letih spravili v kategorije.

Ko zapiha v Samlandu tako zvani jantarni veter, meče morje še danes na kopno jantar. To so komadi z dna morja, ki so nastali pozneje in niso prišli v sloj na obrežju. Oni leže med peskom in prodom, dokler jih morje ne izliže iz okolice in s kakim močnejšim valom vrže na suho. Jantar je samo za malenkost težji kakor voda, pa je to lahko mogoče. Neko burno noč leta 1869 je morje pri Palmnickemu izplahnilo celih 2000 kg jantara in jih pognalo na plitvino, da so ostali na kopnem.

Ampak potreba po jantaru na svetu je velika, da je zbiranje in lovljenje z mrežami ni moglo zadovoljiti. Ze za Fridrika Velikega so kopali kakih deset metrov globoko v zemljo ali vendar za vsaj 30 metrov preplitko. Hoteli so ga pridobivati kakor premog ali rudo. Šele moderni stroji so zadeli žilvo. Oni nagrabijo v kubičnem metru zemlje morda 5 dkg tega germanskega zlata tako da se more računati, da je na svetu sto milijonov kubičnih metrov jantara. In to samo v Prusiji. kajti drugje ga ni na vsem širnem svetu. Z ozirom na to pa, da gre 75% jantara čez mejo v svet, je ta predmet za nemški izvoz velevažen.

Jantar povsod visoko cenijo. Evropi je ljubši zlatozlati svetli, Afriki pa belkasti, in tam Zamorci čisto dajejo vse svoje bogastvo za jantar. Kitajski nori za ogrlice iz jantara, Evropejka na jugu pa ima skomine za rožnim vencem iz jantara. Pa tudi v islamski svet gre-

jo tisoči in tisoči mohamedanskih molkov.

Ze v XIII. stoletju so imeli Nemci strgarske zadruge za obdelovanje jantara. V XVII. veku so rezbarji iz Kraljevca napravili ruskemu carju slovito jantarsko dvorano v Carskem selu, za katero so rabili skoraj petdeset let. Zadnja leta pa so napravili nov umotvor: model sobe v Gdansk, ki je meter in četrt velik. Delali so tri leta; zato se pa ta umetnina ceni na 2 milijona Din!

Od leta 1897 ima pruska država na jantar monopol; sploh je vsak kos, ki ga kdo najde, njena last. Seveda pa dobi vsakdo nagrado. To je seveda dobro in prav za državno blagajno. In za tistega, ki išče jantar, gotovo tudi.

Teslovi "smrtni žarki"

Izum Jugoslavana Nikole Tesle križa račune imperialističnim sosedom

Izum, ki ga je na kratko svetu razodel naš rojak Nikola Tesla, je seveda povsod vzbudil silno pozornost, saj pomeni uresničenje iznajdbe popoln prevrat v mednarodnih odnosih. Briandov pakt sicer obsoja vojno kot barbarstvo in jo izloca iz mednarodne politike, vidimo pa, da se nobena država posebno resno ne zanaša na to slavnostno preklestvo vojne kot skrajnega sredstva pri sporih med narodi. Ze številne nenapadne pogodbe, ki so bile sklenjene od časov Brianda in Kelloga, kažejo, da se vojna ne da tako lahko odpraviti iz pojmovanja narodov in osebno ne iz miselnosti posameznih politikov. Učeni Tesla je pristašem vojne napravil hude skrbri, ko je naznanil, da bo svojo usodno iznajdbo izročil Društvu narodov, s čimer bi bilo naenkrat rešeno vprašanje, kako naj Ženeva prisili države do spoštovanja njenih odlokov.

Zaradi tega je osobito v skrb beh glasilo duceja Mussolinija "Popolo d'Italia," ki se v daljšem članku bavi z izumom našega rojaka. Mussolini sam, ki rad pri vsaki priliki poroča za sabljo, je navdušen pristaš vojne. Njegov sestavek o tem predmetu, ki je objavljen v italijanski enciklopediji, slavi vojno, češ, da le v njej prihaja do izraza močnatov narodov in le v njej doživljuje človek lahko največji razmah vseh svojih skritih vrlin. Kakor pa sam gotovo skrbi za čim popolnejšo tehnično opremo svoje vojske, vendar z nekako otožnostjo namiguje, da stroj nadomešča, odnosno izpodriva pravo junastvo, ko postaja vojna bolj in bolj tekma strojne tehnike in kemije.

Tudi njegovo glasilo presoja s te strani Teslov izum ter kaže na kvarne posledice, ki bi jih imela iznajdba v rokah Društva narodov "Popolo" se boji, da bi s tem nastopil večni status quo, ki bi onemogočil uresničenje fašističnih sanj o vzpostavitvi novega rimskega imperija. Morda pa se fašisti boje, da bi se Društvo narodov opremljeno s tako silnimi sredstvi lotilo revizije meja in v tem primeru bi Italija ne mogla dokazati pravične posesti večjega dela po svetovni vojni zasledenih pokrajin. Tudi bi morala v takih razmerah prenehati sliče pustolovščine, kakršna je bila obstreljevanje Krfa in morda še kaka druga novejšega datuma. Rožljanje s sabljo, da se izsilijo razne zahteve, bi potem postalo nemogoče. Italija ravno v ta namen polovega" pisanja odseva globoko in iskrena žalost, pomešana z nejevoljo, da zopet človek roki s svojo iznajdbo obsodi v stadoro železo vso to krasoto in sijaj Jadrana kvari visokoleteče rado zob oboroženega naroda. To čune — ali vsaj preti, da jih bo spoznanje je bridko in iz "Po-

ŠKRAT

Meščan na farmi: "Tri tedne sem že tu, pa še nisem videl lepega dneva. Ali pri vas neprestano dežuje?"

Farmer: "O ne! Pozimi sneži!"

To se je zgodilo tekom šolskega leta.

Dekle je prišlo v šolo brez domače naloge.

"Zakaj nimate naloge?" je vprašal profesor.

"Luči so ugasnile, pa nisem mogla študirati."

"Zakaj pa niste prižgali luči in ga poslali domov?" je vprašal sitni profesor.

"Danes si pa že zopet pil!" je žena pozdravila moža, ko je prišel pozno ponoči domov.

"Seveda," se odreže mož.

"Mar naj samo jem?"

ALI SME OPICA KADITI?

Pariško sodišče je obravnalo svojevrsten primer. Član društva za zaščito živali se je pritožil nad nekim glumačem, ki se je pred ljudmi produciral z opico na ta način, da je sedel z njo za skupno mizo, ji ponudil vina in na koncu še cigareto. Zda si morajo sodniki razbijati glavo v vprašanju, če sme opica kaditi ali ne. Parižani z napetostjo čakajo, kaj poreče sodišče k tej stvari.

V VODI NI KISIKA!

Pred par tedni so Pražani, ki so se kopali pri Rostoku, opazili žalosten prizor. Na gladini razgrete vode so se pokazale velikanske množine mrtvih rib, ki so polagoma plavale s struge dalje. Proti večeru so tudi videli, kako so druge ribe poskakale na breg, kjer so v kratkem poginile. Izkušeni ribiči trdijo, da se v vodah pojavi polmanjkanje kisika, ako delj časa ne dežuje. Radi tega ne morejo ribe več vztrajati v vodi.

JEZUIT PRAVI, DA JE MOSKVA PROTI NRA

SOUTH NORWALK, Conn., 31. avg. — Na jezuitski konvenciji, ki se vrši tukaj, je Rev. Edmund J. Walsh izjavil, da so ameriški komunisti dobili iz Moskve naročilo, da udrihajo po NRA, češ, da bi njen uspeh pomenil propast za komunizem v Ameriki. Jezuit je tudi rekel, da odkar je Amerika priznala Rusijo, se je komunizem v Ameriki povečal za 30 procentov. Drugi govorniki, ki so referirali o NRA, so izrazili različna mišljenja: Da NRA dovolj ne varuje delavcev in konzumentov; da je NRA neuspešna, ker vlada sama vanjo ne veruje ter je dovolj ne vsiljuje, in da Amerika še ni pripravljena za tako regulacijo gospodarstva kot ga predvideva NRA.

Zidovski rabinec Stephen Wise je danes zahteval pojasnila od jezuitskega protesorja Murphya, ki je napadal žide, češ, da so na čelu slehernega proti-krščanskega gibanja.

polovega" pisanja odseva globoko in iskrena žalost, pomešana z nejevoljo, da zopet človek roki s svojo iznajdbo obsodi v stadoro železo vso to krasoto in sijaj Jadrana kvari visokoleteče rado zob oboroženega naroda. To čune — ali vsaj preti, da jih bo spoznanje je bridko in iz "Po-

V sanjah izumil plinski gostomer

Profesor Boyce, fizik svetovnega imena, avtor zakona o naponu tekočih površin, je imel v Kraljevskem kolegiju zanimivo predavanje o svojem novem odkritju. Odkritje mu je bilo razodeto v spanju. Prof. Boyce je več let zaman poskušal rešiti težko tehniško nalogo: Hotel je sestaviti plinski gostomer, ki bi bil enako poraben za znanstvene in tudi trgovske namene. A vse je bilo zaman. V začetku maja je sklenil znanstvenik, da bo sploh opustil najbrž nerazrešljivo vprašanje. Utrujen je šel spat. "A ko sem trdno zaspal," pripoveduje učenjak, "sem zagledal v sanjah, da leži na mizi mizi pola papirja, ki je popisana z enačbami. Prečital sem jih in videl, da sem pred teoretično rešitvijo mojega gostomera. — Kdaj sem vse to spisal? — sem mislil, se zbudil, skočil k mizi in se prepričal, da so to bile le sanje. Takoj sem prišel računati, da ne bi pozabil podrobnosti razodetja. Vse je šlo hitro od rok. Pol ure pozneje sem imel v resnici v rokah isto popisano polo, o kateri sem poprej sanjal. A nisem hotel izgubiti nobene minute, ker sem se še vedno bal, da ne bi česa pozabil. Čeprav je bilo pozno ponoči, sem takoj naročil izvoška in pohitel v svoj laboratorij na Victoria Streetu. Vrtar se je zelo začudil, ko me je zagledal. Odhitel sem k svoji mizi, razložil posamezne dele gostomera, da bi ustrezali zapisanim enačbam, in pričel preizkušati teoretične zaključke. Globoko sem si oddahnil, ko sem videl, da ni vmes nobene pomote. Zda je novi gostomer pripravljen in v kratkem bo na trgu. Veliko bo koristil znanstvenemu raziskovanju in tudi kemičnim tovarnam. A kako se je oblikoval brez udeležbe moje zavesti in v kratkem trenutku odgovor, ki sem ga zaman iskal z naporom vseh svojih sil v teku več let — to naj poskušajo ugotoviti psihologi. Zame je to neumljivo razodetje."

O potovanju

Poznanstva nas na popotovanju osvežijo in razvedre. Vendar je dobro, če se čuvamo prevelike zaupljivosti in ostanemo v mejah rezerviranosti. Ne pripoveduj zlasti nikomur svojega življenja, kajti redka so poznanstva, iz katerih se razvije prijateljstvo. Ne pozabljaj, da so ljudje na letovišču sproščeni in vedrejši, ker so pustili doma skrbri, zaradi česar napravljajo nate drugačen vtis, kakor bi ga napravili v vsakdanjem življenju.

Ne nadleguj služinčadi v restavraciji, hotelu ali pensionu zaradi vsake malenkosti! Primerjaj v vsakem posameznem primeru, kaj bi ti čutil v enakem položaju!

Imej svojo sobo vedno v redu! Hotelska soba ni sračje gnezdo.

Bodi obziren in prizanesljiv nasproti sedem in ne delaj hrupa, če si ga ne želiš tudi sam! Ljudje so na letovišču zaradi odmoru, njih živci so potrebni počitka, za to bodi tudi kadarkoli si pri mizi, miren in diskreten, za razposajenost je dovolj prostora v naravi.

Ne naprezaj se s kopanjem v mrzli vodi ne pretiravaj na sprehodih, celo ne na turah. Premisli vsakokrat, če je tvoj organizem dovolj sel nalogam, ki jih kaniš izvršiti. Samo tisti, ki ima stirenano telo, se lahko poloti podjetij, ki zahtevajo mogočnega fizičnega odpora!

Zelo često naletimo na navado, da dovolijo starši otrokom valjati se po tleh. Nihče ne misli pri tem, da si otroci naberejo na rokah najopasnije bakterije, ki jih potem, ko vtikajo prst v usta, posesajo vase. Na ta način nastanejo mnoge infekcije v vratu in prsih, čestokrat tudi jetika.

Človek ima 254 kosti in nad 4000 mišic.

10.000 KROKODILOVH KOZ

Kolonijalna uprava v angleškem Hondurasu in misijonarji (ameriški jezuiti) ponovno vidijo v prodaji krokodilov izrazito sredstvo, s katerim lahko nekoliko pobijajo gospodarsko krizo in izboljšujejo položaj ubogih domačinov. Pred kratkim je neka ameriška trgovka naročila 10.000 krokodilovih koz. Služile je bodo za razne modne predmete.

NASLI SO ZEVSOV ROJSTNI KRAJ

Blizu vasi Arkalokhoi na Kreti so francoski arhitekti odkrili jamo z bogatimi zlatimi zakladi. Prišli so do prepričanja, da je to votlina Dikte, v kateri se je po bajki rodil kralj grških bogov: Zevs. To dokazujejo med drugim najdeni predmeti, posebno dvajset dvorčnih sekir iz težkega zlata, ki predstavljajo kretske vladarske znak. Doslej so domnevali, da se nahaja Zevsova votlina blizu Psychra na visoki planoti pri Lassithi.

CVET IN SAD

Spisal Jos. Jurčič

"Morda se motiš sam. Čuvaj zdravje! Ne hodi zdaj v jesen prelahko oblečen v večernem hladu okrog. Kdor zdravja ne varuje, greši zoper peto zapoved božjo. Prosi Barbo, da ti stisne čaja. To ti bode dobro storilo. Reci ji, naj k meni pri-
de prej, da ji povem, kako naj se ga napravi."

"Jaz sem popolnoma zdrav, te-
nisim, da ni potreba."

"Človek sam sebe ne pozna. Le slušaj, dobro ti želim. Kaj bi ti, ko bi zbolel. Le pojdi v po-
stelo."

Kmalu potem je Leon po svo-
bi hodil gori in doli in na
mizi se je kadil čaj, ki ga je bi-
la stara Barba v hipu napravi-
la.

Upogo vsiljeno zdravilo! Ne
zupamo, da bi pomagalo temu
bolniku! On sam menda ne za-
upa, ker se ga ne pritakne. In
ga bi se dvema starkama ne za-
meril: teta in Barbi, prime čašo
iz žile dar božji skozi okno na
teto, ker ga piti ne more.

Po svoji naturi je bil precej
neumen. Zatorej se je njegova
notranja razburjenost danes
ko je na prvi pogled menil, da
je najslabše upanje splavala
po vodi, kazala bolj kot neka
čista otožnost, nego kot
čista razjarjenost. Lažje bi
bil natihomu zjokal kakor
tudi deček osmih let, katerega
v šoli tovariš prekosil, kakor
vse pristojno masčevanje in
vse listenu, ki je bil vzrok, ali
je mislil, da je vzrok njegovi
bolezni.

Na poslednjih besedi Pavlini-
je posnemal, da njo snubi
baron — menda baron Bre-
rn, o katerem je slišal govo-
riti, da si ga osebno ni poznal.
Zdaj zato njega ni hotela ra-
zume!

Udele se h knjigi. Ali kadar
duh lastnih misli poln, ne
more se udati drugim, ne more
svojiti in spremljati tujih.
Kot buke. Ko bi se vsaj raz-
umel!

Dolgo hodi po sobi.
Tudi barona bode rajša po-
lakota? Zakaj? Ker je baron.
to ne more biti. Ona misli
plemstvu kakor vsi pametni
ljudje. Snubi jo šele. Morda ga
je odšla. In morda njega res
razumela ni? Kako okorno
zdelo! Beseda, katero je dru-
ga za šalo, za kratek čas toli-
krat izrekal, bila je tukaj ta-
ko težka. Ljubim te: to sta le
besedi. Gotovo, verjetno,
tudi tako, da ga ni umela.

Kor se hoče tolažiti, kmalu
je tolažbe. Ni se vse izgu-
beje, misli je Leon, in če je
tudi hodil gori in doli, to je
le nekaj pomenilo.

Ponavljal si vse njene besede.
Morda pa se nekaj tolažljivi-
sti, kar ni sebe mislila.
"Kaj dalec?" od njega. O, da
bi jo! Pozvedeti se mora
jo.

Če se precej upokojen
je, kaj se mu je sanjalo, tega
ni vedel.

Priljubljenost poglavje
Baron.

Za dne je bila stara Barba
zmerjaje je skicala
vse hlev gledat, če Matijec,
ki je bil v hlevu, se smrdi, da bi ga
v hlevu in bi on potem svoje
kobilice v konjskem in krav-
nem hlevu na noge in na delo
pustil.

Ali Matijec jo je bil prekosil.
Če jo je, kakor zmerom, v
hlevu in svetel, imel je z enim
konjem naprežene in
svojo ravo plug nekaj popravil.

"Kako je to, da gospod ne
vstanejo danes; Sicer so ob tem
času že vselej na nogah," pravi
Barba, ko je bil zajutrek že dav-
no napravljen za Leona, in do-
misli se, da je bil sinoči ne-
kaj bolehen, tiho stopa po stop-
nicah gori in pokuka v njegovo
sobo. Vide, da še spi, misli si
starka, ki ga je vendarle rada
imela, dasi je včasih skrivaj ma-
lo poropotala čez njegovo go-
spodarstvo: "Menda je sinoči
pozno zaspal. To so čudni lju-
dje, ti gosposki; po dnevi okrog
hodi, po noči v pismo gleda,
zjutraj se pa ne vzbudi! Bog
ve, kaj zmerom in zmerom be-
ro! Saj morajo že vse iz glave
znati."

Stalo je tega jutra solnce že
precej visoko, ko je Leon od
zajutka vstal. Stara komtesa
je bila prav vesela, ko ga je
pred seboj videla zdravje ozna-
njujočega lica, bolj vesela, nego
da bi bila ona sama ozdravila.

Proti deseti uri je bil Leon
ravno namenjen v vinograd k
delavcem pogledat, ko zagleda,
da je majhen koleselj z dvema
konjičema po cesti pridričal in
zavil proti Zabrezju.

To je bilo nekaj nenavadne-
ga. Leon ni mogel ugeniti, kdo
bi bil. Celo ko je voz v dvorišče
postal in je mlad gospod vaje-
nemu zabreškemu hlapcu v ro-
ke dal, Leon ni vedel, koga po-
zdravlja.

Tujec se mu predstavi: Bar-
on Bremern!

Blizu tridesetih, bil je ta mož
mlajši videti. Pripomoglo je k
temu videzu čisto obrito, rdeče
polno obličje in pokončna pono-
sna hoja, ki je ravno iz službe
izstopivšega lajtnanta izkazova-
la. Obleka, najokusnejše po naj-
novejši šegi ukrojena, oprjemala
se je kaj lepo gibčnih, nekaj
nagona do debelosti naznanju-
jočih udov, tako, da bi bil pri-
merjevalec vnanji postav med
njim in Leonom, ki je bil po
vsakdanje priprasto opravljen,
precej velik razloček našel.

Dvojno okoli vrata segajoča
zlata verižica, na kateri je bila
menda žepna ura privezana, več
dragocenih prstanov na rokah,
in še marsikaj je bilo na tem ba-
ronu, kar se je vse rado videti
dajalo in kar bi bil kak preku-
p čevalni žid s srečno poželjivost-
jo ogledoval. Najhujšobnejša
kritikarica ne bi bila imela kaj
reči drzno na skrbilno razčesa-
ne rumene lase nazajenemu
klobučku; in kar se lepih oči in
čednih brkic tiče, moralo bi se
priznati, da ni vsak lajtnant ta-
ko srečen, da bi podobne imel.

Če je bilo Leonu posebno pri-
jetno ali ne, da ga ta novi sosed
ravno to jutro najprvo obišče,
naj čitalec sam sudi. Sreča je
nazadnje vendar se, da si je ve-
liki svet zmisli še, katere iz-
vedenemu človeku ponujajo to-
liko navadnih lepih oblik in fraz
ki mu pomagajo, da "z vese-
ljen" sprejme tudi koga, ki mu
je na sumu, da je njegov tek-
mec in napotje njegovi sreči.

Baron Bremern je precej
mnogo govoril in komplimentov-
al: kako si je za dolžnost štel
obiskati jednega izmed najlju-
beznivejših sosedov; kako neiz-
rekljivo veselje mu je, da mu je
čast seznaniti se z mladim mo-
žem, katerega izvrstne lastnosti
je v tem kratkem času, kar je
vojaštvo pustil in doma naselil
se, povsod in večkrat slaviti
slišal; da mu bode svoboda, ki
si jo je vzel, da ga je nepovab-
ljen obiskal in ga morda tako v
važnih opravilih motil, gotovo
odpustiti itd. itd.

Konj ni pustil izpreči rekši,
da se mu mudi, da mora o po-
lodne na pošto iti, ker je za tr-
dno obljubil.

V daljnjem pogovoru, ki se je
čisto o navadnih rečeh vrtel,
pride baron tudi na svojo ženi-
tev. V veliko veselje je Leon
zvedel, da snubi Matildo, ne Pa-
vline.

(Dalje prihodnjič)

Nasveti za hišo in dom

Sadjarstvo v jeseni

Kdor se ni podprl s sadjem
močno obloženih vej, je skrajni
čas, da to stori, da se veje ne
polomijo in da vsak močnejši
veter ne otrese sadja. Zrelo
sadnje obirajmo vedno v lepem
vremenu. Vsako jutro poberi-
mo vse odpadlo sadje. Vse čr-
vivo ali drugače poškodovano
sadje je izvor za nove sadne bo-
lezni in daje zatočišče novemu
rodu zajedavcev. Zato ni še do-
volj, da takšno sadje samo po-
beremo, temveč ga moramo po-
rabiti kolikor mogoče za živali,
vse ostalo pa globoko zakopati.
Za kompot gnijo in drugo bolno
sadje ni primerno, ker se bo-
lezenske kali na kompotu ohrani-
jo in lahko okužijo zdravo
sadje in drevje.

Kletarstvo v jeseni

V avgustu ali septembru se
vino kaj rado skvari, zati mo-
ramo skrbeti za hlad in snago
v kletih in da so sode z vinom
stalno do vehe napolnjeni. Praz-
no posodo hranimo na suhem
prostoru in jo zažvepljamo, da
jo plesen ne napade.

Zbiranje zelenjadnega semena

Čas je tu za nibranje zrele-
ga zelenjadnega semena. V ta
namen določimo samo najbolj
razvite, krepke zdrave rastline.
Česnik in čebulo porujemo in
spravimo. Na prazne gredice
sadbimo zimsko endivijo, ohrovt,
kolerabe, sejemo špinac, moto-
vilec in zimsko solato. Zelenja-
vo zalivamo po potrebi, da nam
bolje uspeva. Paradižnikom o-
biramo stranske poganjke, da
gre sok raje v sad. Zemljo
rahljamo in plejemo. Obiramo
in uničujemo gosence in druge
vrtn škodljivce na zelju, ohrov-
tu in na ostali zelenjavi.

S čim se odpravijo mravlje, ki silijo v stanovanje?

Mravlje stikajo povsod za ži-
vili, zlasti za slaščicami, zato pa
silijo vedno v stanovanje. Da
boste lahko zatreli in odpravili
mravlje, morate najprej dognati,
kje je mravljišče ali skriva-
lišče in gnezdišče mravelj. To
pa je včasih težko dognati, zla-
sti pa tedaj, če prihajajo na
svetlo skozi kakšno prav ne-
znatno luknjico. Najprej pri-
dete na sled njih skrivališču če
jih opazujete pri hoji po njih
stezicah. Mravlja z razmeroma
težkim bremenom leze vedno
proti skritemu mravljišču, če jo
nikdo ne moti na njeni poti. Če
kanete na že znano in dobro u-
glajeno mravljinjo stezico par
kapljic medu ali raztopljenega
sladkorja, potem lažje doženete
smer, kjer je mravljišče, odko-
der vedno prihajajo nove lačne
mravlje in kamor se vračajo na-
sičene ali obremenjene. Ko naj-
dete mravljišče, polijte ga do-
bro s krompom, ki uniči mrav-
lje. Vse težje pa je pregnati in
uničiti mravlje, če ni mogoče
najti skritega skrivališča ali ga
ni mogoče politi s krompom. Tu
si je treba pomagati s sladkor-
jem, ki ga raztopite v vodi. V
tej raztopini namočite veliko
gobo, ki jo po namočenju naj-
prej malo iztisnite in nato polo-
žite na mravljinjo stezico. Kma-
lu napolnijo sladkosnede mrav-
lje gobo. Ko je goba že polna

mravelj, jo previdno dvignite in
tako vrzite v že pripravljen
krop. Nato izperite iz gobe že
mrtve mravlje, pomočite izpra-
njeno gobo zopet v sladko raz-
topnino in jo položite spet na
stezo itd. To ponavljajte, dok-
ler niso vse mravlje v hiši.
Najdeno mesto ali odprtino v
zidu, zadeljate s cementom ali
apnom. Če prihajajo mravlje
v hišo skozi kako špranjo vrat
itd., zadeljate špranjo v lesu s
kitom, kakoršnjega se rabi pri
šipah v oknih. Če vam tega ni
mogoče storiti, potem poskusite
odvrti mravlje od hiše s snov-
mi, ki jim neprijetno dišijo. Ta-
ko lahko polijete pivnik z ribjim
oljem, terpentinom ali pertole-
jem in ga denete tja, koder pri-
hajajo mravlje. Mravljinje ste-
zice lahko tudi poskropite s pe-
trolejem, ali potrosite po njih
žvepleni cvet, naftalin ali tudi
kuhinjsko sol. Tudi s paradiž-
nikovim listjem lahko preženete
ali odženete mravlje.

Konec otroške pa-
ralize

Francoski učenjak odkril učinkovit serum proti tej strašni bolezni

Otroška paraliza, pred kate-
ro so bili zdravniki še nedavno
brez moči, je infekciозна bole-
zen, ki se začneja večinoma v
hrbtenici in napada skoraj sa-
mo otroke. Tudi otroci, ki ji
uidejo, ostanejo večinoma za-
vse življenje pohabljeni in se
brez tuje pomoči ne morejo ni-
ti gibati naprej.

Kakor poročajo sedaj, pa je
prof. Pettit s pariškega Pasteur-
jevega zavoda po pet-let-
nem delu odkril serum, ki je pri
pravočasni uporabi po vsem vi-
dezu zelo učinkovito sredstvo
zoper to bolezen.

Pettit se je naslonil na dve
važni opazovanji, ki jim pa zna-
nost ni verjela popolnoma. Prvo
opazovanje je velelo, da se virus
otroške paralize navtralizira s
krvjo opice, ki je uspešno prebi-
la infekcijo. Drugo spoznanje
pravi, da je virus otroške para-
lize, kakor virusi sploh, tako
silno majhen mikroorganizem,
da ga ne more opaziti nobeno,
še tako dobro oboroženo člove-
ško oko in gre brez nadaljnega
skozi tako zvani Chamerlandov
filter, ki zadrži drugače vsako
bakterijo.

Že Levaditi in Netter sta sku-
šala na podlagi prvega opazova-
nja dobiti iz krvi bolnikov, ki
so prebili otroško paralizo, se-
rum, s katerim bi to bolezen
ozdravljala. Toda tega seruma
je bilo vedno premalo na raz-

Ako nameravate obiskati
JUGOSLAVIJO
potujte v udobnosti potom
Havre na velikanskem ek-
spressnem parniku francoske
linije

"ILE DE FRANCE"
8. sept. — 29. septembra
20. oktobra

"PARIS"

18. sept. — 6. oktobra
Hitro potovanje. Izborna po-
strežba. Lepe kabine v 3. razredu
za dve ali štiri osebe. Svetovno
znana francoska kuhinja. Vino
brezplačno servirano z obedmi.
Vaša prtljaga potuje z vami do
kraja, kamor ste namenjeni.
Za nadaljnja pojasnila in potne
liste, pišite na

August Kollander Co.

6419 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

French Line

polago in poleg tega je obstaja-
la nevarnost, da se z njim brez
najstrožjega zdravniškega nad-
zorstva prenesejo na bolnika še
kakšne druge bolezni.

Te težave je prof. Pettit pre-
magal s tem, da je začel serum
pridobivati iz krvi tako zvanih
pasjih opic, ki se dajo zlahka
inficirati s strupom otroške pa-
ralize in niso posebno drage.
Seruma je bilo dovolj. Prvotno
pa so bili v krvi teh opic virusi
in nasprotno učinkujoče snovi
istočasno ter jih je bilo težko
in predrago izolirati. Veliko
boljše uspehe je dosegel s tem,
da je istočasno vcepil bolniku
tudi konjskega seruma, kajti
konji so bolj odporni zoper vi-
rus in po njihovem serumu se
je tudi opičja kri neprimerno
močneje imunizirala.

Pettitovo metodo so preizku-
sili na dveh skupinah primerov
otroške paralize. Prvo skupino
14 pacientov so zdravili brez se-
ruma, drugo skupino 13 pacien-
tov pa z njim. Od prve skupine
je 1 pacient popolnoma ozdravil,
7 jih je umrlo, 6 so ostali hudi
znaki mrtvouda. Iz druge sku-
pine je umrl 1 sam pacient, 11
jih je popolnoma ozdravelo, 1 so
ostale manjše posledice obolen-
ja.

Podobne zelo ugodne uspehe
so imeli s Pettitovim serumom
tudi drugod in tako ni dvoma,
da je otroška paraliza preneha-
la bit tista strašna bolezen, ki
so se je nekoč tako bali.

Curiški geograf prof. Hein je
celo opisal takšen padec, ki ga
je sam doživel. Pri padcu je bil
hudo ranjen, a je pozneje okre-
val. Zdaj pa poroča dijak Alfred
Bergmann, ki je padel s Kar-
wendelkamna:

S prijateljem sva splezala na
greben Karwendla, potem pa še
na visoko, kroničasto steno go-
spe Hittove pri Inomostu. Jaz
sem prvi dospel na vrh, tedaj
pa mi je nenadoma spodrsnilo
pod nogami. Neslo me je skozi
tesen žleb navzdol.

Stanovanje se išče

Išče se stanovanje, v bližini šole,
obstoječe iz 2 ali 3 sob in ko-
palnice. Pokličite MU. 1428

HARTMAN'S BEER PARK

North Royalton, Ridge Road, Hi-Wy No. 3

Domača gostilna—prosto balincanje.

Vsako nedeljo gulaž 10c porcija. Se priporočamo

Dominik Krašovec, 6025 St. Clair Ave.

prijazno vabi cenjeno občinstvo, da se udeleži otvoritve
prenovljene in povečane plesne dvorane v soboto, dne 8.
septembra. Vršil se bo ples in izvrstna zabava. Dvorana je
tako krasno urejena, da je ena največjih in najlepših v na-
selbini. Vsem se bo prvovrstno postreglo.

ODPRTIJA
GOSTILNIŠKIH PROSTOROV

Danes je odprtija naših moderno preureje-
nih prostorov. Serviralo se bo 6% pivo ter dobro
vino. Imeli bomo okusno kokošjo večerjo (Chick-
en Supper) po 25c kroznik.

Se toplo priporočava za obisk vsem Sloven-
cem in Hrvatoma.

MR. IN MRS. PLESEC

16819 Waterloo Road

PROTI KRVNEMU NAVALU

V zadnjih letih priporočajo
nekateri zdravniki proti krvne-
mu navalu tale recept. Med te-
dom naj enkrat ali dvakrat
bolnik uživa samo kuhano sad-
je (kompot). 24 ur naj leži in
vsaki dve uri naj použije nekaj
skuhanih jabolk, oslajenih z
200 grami sladkorja. Če treba,
naj podnevi spi še pol litra vo-
de.

MNOGI NE VEDO . . .

da je izgotovila tvornica za
letala v Blackburnu na Angle-
škem ogromen hidroplan, v ka-
terem je prostora za 50 potni-
kov. Vodno letalo žene šest mo-
torjev, ki razvijajo 650 k. s.

da so Feničani prvi izdelovali
škratno barvo, in sicer so jo
pridobivali od nekega polža;

da je zemeljska skorja debe-
la kakšnih 1600 km;

da je "Južni križ" ozvezdje

nad južno poloblo naše zemlje;

da ima Evropa tri ognjenike:

Etno, Vezuv in Stromboli.

COAL — PREMOG

Pri nas lahko naročite naj-
boljši premog in drva.
Dobra postrežba

KOREN in CHAPIC

14705 SARANAC ROAD
MUIberry 3575

ZANESLJIVO

moderno zobozdravništvo po cenah,
katere zmorete plačati

Vse delo je izvršeno po zanesljivem
zobozdravniku, ki je že preko 18 let v
enem uradu. Nobenega "bunka" in so-
licitiranja, da se vas prisili, da pri-
dete v naš urad — samo zadovoljni
pacienti, ki upoštevajo delo zanesli-
vega zobozdravnika, vam ga priporo-
čajo. Lahko se dogovorite za sesta-
nek, ki je za vas najbolj pripraven, da
ne zgrubite časa. Ni ne računamo za
nasvete ali proračun za delo in vam
nudimo enako vpludno postrežbo, ako
znaša vaše delo \$1.00 ali pa \$100.00.
Izvršimo samo tako delo, ki je resno
potrebno, v našem uradu ne rabimo
"high pressure" metode. Sliherno de-
lo izvršim sam—nobenega dela ne po-
siljamo v laboratorije; zobozdravni-
štvo, toda osebno pozornost nudimo vsa-
kemu pacientu.

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
nad North American banko.
Vhod samo na E. 62. cesti

Two SYMC Homers Beat Pioneers 4-3

Debelak's Two Clouts Ruin Pioneer First Place Hopes; S. Y. M. C. Boost Season Wins to Six

Charley Debelak's war club which blasted out two home runs off the slants of Kenny Greenwald provided the margin by which the S. Y. M. C. edged out the Pioneers, 4 to 3, Wednesday night, in a playoff of a previous 2 to 2 tie game.

With the defeat, the Pioneers lost the chance to tie the Orels for league leadership while the S. Y. M. C. boosted their season's record to six victories and the honor of finishing only one game outside of the semifinals.

Run scoring for the game began with Debelak's homer in the first. His subsequent homer, coming in the last inning, broke a 3 to 3 tie. Horse Boldin was on the mound for the SYMC.

There will be no Inter-Lodge indoor games played next week. The Pioneers and the Commodores are fixed to collide in the semi-final game Sunday morning, September 9. The winner will meet the Orels for the I. L. title on the succeeding Sundays. Sunday games will start at 10:00 a. m.

I. L. Schedule

SUN., SEPT. 9 — Pioneers vs Commodores, Gordon Park, 10:00 a. m.

(Semi-final game; winner to meet Orels for title.)

"Balina" Tourney

"Balina"—that popular Slovene summer sport which has lately found an English equivalent in "lawn bowling"—will come into its full reign tomorrow when the annual "balina" tournament of the Cleveland Slovene National Homes will start at the West Park Home, West 130 street and McGowan avenue.

The tournament will continue at that place on Saturday, September 15. September 23 will see it at the St. Clair avenue grounds; later dates will be arranged for playing at the Waterloo road Home and the Newburgh (Princoe avenue) grounds.

A committee composed of the various "balina" clubs is in charge of arrangements.

Leads Ballet

Miss Mary Bokar, 6615 Edna avenue, led the Ballet of the Seasons in the Court of Flages pageant that featured last night's show at the National Air Races at Cleveland Airport.

Miss Bokar is a member of the ballet dancers' group conducted by the Florence Kline Studio. She has been a dancer for a number of years. The Court of Flages pageant was sponsored by the Plain Dealer.

Plan E. S. Federation

English-conducted lodges of Cleveland belonging to the SNPJ are talking of forming their own Federation, in which they may work out their problems according to their own conditions. Among other things the Federation expects to promote this winter is a SNPJ Bowling league.

Cleveland English-conducted lodges in Cleveland area include Commodores, Commodores, Beacons, Progressives, Loyalties, New Eras and Strugglers.

Win At Youth Day

Winners of first places in the events of the municipal playground championship finals at the Young Cleveland Day program held at the Stadium last Saturday included:

Eleanor Kirchick, 1397 East 53 street, senior basketball throw for girls, and Ray Karlovec, Woodland Hills Playground, senior shot put.

H. N. S. Speaker

Dr. J. J. McCarthy, former instructor at John Carroll University, will speak September 4 at the regular meeting of the St. Vitus Holy Name Society. His topic will be "Heredity." Charts and microscope views will supplement the lecture.

Give Away Painting

A painting by H. Gregory Prusheck will be given away at the affair of the Yugoslav Socialist Club 49, October 28 at the Slovene Workmen's Home, Waterloo road.

Antoinette Studio

762 EAST 185 ST.
KEnmore 1166

John Bukovnik, Photographer (Formerly at Slov. Nat'l Home) You will be satisfied with our work. — Prices reasonable.

Zelev-Zarnick

Marriage of Miss Nettie Zelev, daughter of Mr. and Mrs. Tom Zelev, 1240 Addison road to John Zarnick, 1234 East 170 street, was celebrated last Saturday morning at St. Vitus church with Rev. B. J. Ponikvar officiating. Miss Julia Zelev, sister of the bride, was maid of honor. Bride's maids were Misses Mary Zarnick and Ann Novak. Frank Zarnick, brother of the groom, was best man. Ushers were Anthony Opalek and Joseph Zorman.

A wedding reception was held that evening in the Slovene National Home, St. Clair avenue.

Some Know It...

Two years in succession Croats of Cleveland carried off first prize for the best float in the parade of the International Flower Festival, held in conjunction with the National Air Races. They won in 1929 and 1930.

Vladika P. Njegos is a poet who has been called "The Shakespeare of Serbia." One of his poems, a poem of Serbs "Gorski Vjenac" was translated by James W. Wiles under the title "The Mountain Wreath" and published in London. Libraries have copies of the book.

Young Pro Battler

Opens Fight Clinic

Former Amateur Star of Community Fight Shows Begins Career of Boxing Instructor

Tony Zagor, versatile, athletic-minded celebrity of Nottingham, who, but recently turned pro, has won five fights in eight starts, has opened a Boxing Art School at his home, 1910 Chicawaw Ave. Tony intends to prepare a stable of battlers for next season's Golden Gloves tourney.

As an amateur, Zagor appeared on Orel fight cards both at the Slovene National Home in St. Clair and in the basement of the new St. Vitus church. It was at the Slov. Home that he lost to Leroy Brown in what was the most blistering fight seen by fans here.

Zagor is also an ardent golfer, being a member of the Willowick Country Club, and shoots scores in the middle seventies. He also lists baseball in his sports activities, being a member of the East 185th St. Merchants independent indoor team.

Lausches Second In

Brothers' Tourney

Card a 160 for Eighteen Holes to Finish Two Strokes Behind Winners.

Judge Frank Lausche and Dr. William Lausche, paired together in the Cleveland brothers' amateur golf championship tournament, held at the Mayfield links, Thursday, August 23, shot a combined 160 to finish in a tie for second place with only a two stroke margin separating them from the winning duo. William Lausche finished the round with a 42 and a 37 for a 79 while Frank Lausche had a 44 and a 37 for an 81 card. William Lausche's 79 coupled with a six stroke handicap gave him a gross 73 which merited him an individual prize. The Lausches represented the Bratenahl Golf Club at the tourney.

Girard Marriage

Miss Mary Bratish, 928 Woodside avenue, McGuffey road, Youngstown, Ohio, will become the bride of Anthony Yaklevich, 728 Lawrence avenue, Girard, Ohio, Saturday, September 22 at the Immaculate Conception church in Girard.

The bride is secretary of the Trojans SSPZ lodge in Girard and the groom is a former president of that lodge. It is expected that many of the couple's friends from Cleveland will attend the wedding.

Fair Visitors

Visiting the World's Fair this week are: Emma Hovevar, Willoughby, O.; Cleveland, O.; Anton Ogrin, Irene Ogrin, Anton Bokal, Anton Bokal, Jr., Joseph Kozar, William Planinsek, Mrs. Barlich, Miss F. Barlich, John Lokar and Stanley Somrak. Several of the Cleveland delegates to the KSKJ convention held last week in Indianapolis also went to Chicago for the Fair.

Setina-Mikenas

St. Mary's church was the scene last Saturday of the marriage of Miss Emma Ann Setina to Alfon J. Mikenas. A reception for relatives and friends was held that evening at the Slovene Society Home, Reher avenue.

Doan Alleys Open

Joe Pozelnik, manager of the Norwood Bowling Alleys for the last twelve years, is now in charge of the Clear-Doan Alleys at 10320 St. Clair avenue and is open for the season.

Cleveland Lodges

Celebrate CFU 40th

Ten Units Here Unite For Program at Slovene National Home, on Labor Day

The local celebration of the 40th anniversary of the Croatian Fraternal Union will be staged on Labor Day at the Slovene National Home, St. Clair avenue by the united Cleveland lodges of that organization.

The CFU Orphans Band will come here from its home in Des Plaines, Ill., to appear on the program. Speakers will be Janko Kovac, president of the Cleveland group; George Kutuzovich, manager of the Orphans' Home; William Boyd, Frank Sneler and John Butkovich, supreme officers of the organization. Singing, orchestral numbers and dances will be included on the program.

Supper will be served after the stage production. This will be followed by dancing in both halls. Jackie Zore will play in the auditorium and Croatian Sons Tambourica in the lower.

Agents, '33 Champs

Grab "Sea" Pennant

Beat Kovacic Barbers 3 to 1 to Finish Season With Record of Seven Wins.

A two run outburst in the eighth inning gave the Kollander Agents a much deserved victory of 3 to 1 over the Kovacic Barbers, last Saturday at St. George's field and made them pennant winners of the "Sea" indoor league with a season record of seven victories and three defeats.

The game was marked by the shut-out pitching of Tony Rollik who held a 1 to 0 lead going into the eighth inning. A triple by Melle in that inning and a fly-out tied the score at one-all. Hovevar's double and Holtzheim's double brought in the winning tally for the Agents in their half of the eighth.

The Kollander Agents will now play the winner of the Slapnik-Terminals game, which is scheduled for Sunday afternoon at 2:00 p. m. in Gordon Park, for the championship.

KOLLANDERS

	AB	R	H	PO	A
Cetinsky, rs.	4	0	1	1	0
Pristov, c.	4	0	1	8	0
Funic, ss.	3	0	0	1	2
Nagode, 3b.	2	0	1	1	3
Maglicic, 1b.	3	0	0	11	0
E. Azman, 2b.	3	1	1	2	2
Griger, lf.	3	0	0	3	1
Hovevar, cf.	3	1	1	0	0
Holtzheim, rf.	3	1	1	0	0
Rollik, p.	3	0	1	0	1
Totals	31	3	7	27	9

KOVACIC BARBERS

	AB	R	H	PO	A
Pate, rs.	4	0	0	0	0
B. Kobe, c.	4	0	2	12	0
Peck, 1b.	3	0	0	5	0
A. Flaisman, ss.	3	0	0	1	0
R. Kobe, p.	3	0	0	2	1
Melle, 3b.	3	1	2	2	0
Dolsak, 2b.	3	0	0	0	3
Ante, lf.	3	0	1	1	0
B. Bilicic, rf.	3	0	1	0	0
Skully, cf.	3	0	0	1	0
Totals	32	1	6	24	4

Kovac Barbers 000 000 010-1
Kollander Agts. 010 000 03X-3

Runs batted in—Azman, Dolsak, Holtzheim, Pisteo. Two-base hits—Cetinsky, Pristov, Nagode, Hovevar, Holtzheim, Rollik, Bilicic. Three base hits—Melle. Home run—Azman. Left on bases—Kollanders 4, Kovacic Barbers 4. Bases on balls—Off Rollik 1, off Kobe 2. Struck out—By Rollik 7, by Kobe 12. Umpire—Nosse. Scorer: Joseph Arko.

Clevelanders Leave

For SSPZ Tourney

Private Cars to Take Contestants in Sport Tournament to Strabane, Pa., Today

A caravan of automobiles will leave Cleveland today and head for Strabane, Pa., where the annual Slovene Progressive Benefit Society Sports Tournament is in progress. About 25 will make the trip from Cleveland, among them Rudolph Lisch, editor of the SSPZ Forum and manager of the Spartan Inter-Lodge team and Vatro Grill, supreme president of the organization.

Bridal Showers

Miss Josephine Sprajc was honored with a pre-nuptial shower at the Croatian National Home, Wednesday evening. She will become the bride of Stanley Kromar, September 22.

A bridal shower was held in honor of Frances Andolek, at her home, 1064 Addison road, Wednesday evening. About 100 guests were present. Miss Andolek will marry Joseph Opalek, 424 East 160 street, September 2.

Mlinar—Tribal Hope

Baseball sages

and press prognosticators predict that Al Mlinar, New Orleans hurler, who is scheduled to make his major league bow with the Cleveland Indians in 1935, will provide the necessary south paw slants, in which the Tribe has been extremely lacking for the last half decade — the link which will forge Cleveland into a sure-fire pennant contender.

Mlinar assured himself of a Cleveland job by his outstanding performance with New Orleans of the Southern Association this past season. He has won nineteen games to date, being on the losing end only on eleven occasions for a pitching percentage of 633. He also has 110 strikeouts to his credit.

Gifted with a splendid fast ball and all the ruggedness of a six foot three frame, Mlinar's rise has been very rapid. He was picked off the Cleveland sandlots by the Indians in 1932 and sent to play with the Zanesville Greys. That season he won fifteen regulation season contests and lost but seven. He also won two post season games, and an exhibition game with the Indians in which he struck out eighteen Tribal swingers.

Welcome JSF

To the 75 senior and 14 English-speaking delegates to the Yugoslav Socialist Federation convention, which will be held today, tomorrow and Monday at the Workmen's Home, Waterloo road, we wish a happy stay in Cleveland and complete success in their convention work.

The Editors, English Section

Nudist Dance! My!

Right In Public Too!

Spartans' First Dance of Season, September 9, Causes Plenty Excitement in Cleveland

Right out in the open. Advertising it with large signs. And at such a low admission, too. It isn't surprising that so many people complained about the Nudist dance to be given by the Spartans, SSPZ English-conducted lodge, at the St. Clair Slovene National Home, next Saturday evening. It isn't surprising that the daily newspapers commented upon the brazen attempt of "those modern livers."

"Will they really be nude?" reporters asked. "Will they dare to be?" "Yes," answered Anna Opoka, 1127 East 71 street, secretary of the Spartans. "They'll be nude and they're not afraid of it!"

Then she explained further. "People won't be nude, but we'll give away nude kewpie dolls at the door, and we thought that calling it a Nudist Dance would be good publicity."

Kollander Back

August, Kollander, steamship agent in the Slovene National Home, returned to Cleveland Thursday from his summer excursion to Yugoslavia. He will give an interview for this sheet in an early issue.

Croat Plane Ace

In City For Races

California Young Man, Stunt Flyer and Holder of Many Records, Participates in Air Pageant

One of the world's greatest stunt flyers is a Croat, Milo Burchan, it was discovered this week when he came to Cleveland to participate at the National Air Races. He is the holder of the world's record for inverted or upside down flying.

He came here under auspices of Blue Flash gasoline. Born in California 25 years ago, he started flying when still young and a few years ago won his first stunt record, only to have it taken away from him in a few years. However, he soon won it back.

He will appear at the Races every afternoon at 2 and 4. He is already being proclaimed as a certain hit and outstanding feature of the Races. He visited at the Croat National Home Thursday night and is also expected to come to the CFU celebration Labor Day at the Slovene National Home.

While very modest and shy, he has an interesting personality and can tell many stories of his experiences in the air. It is expected that he will stay here for a month.

KSKJ Conclave Ends

After Week Session

Extra Meeting Late Saturday Night Necessary to Finish Work Before Body

An extra session late Saturday was needed to finish all the work before the delegates of the KSKJ convention which was in session last week in Indianapolis, Ind.

Clevelanders elected to the Supreme Board are: Dr. M. F. Oman, medical examiner; Mary Hovevar, auditor; George Panchur, jurymen; Ivan Zuppan, editor of the official organ.

Frank Banich, Chicago, Ill., was elected Athletic commissioner.

The convention also approved another page of English matter if need arises for it. This will enlarge the organ's English section to three pages.

The outstanding feature of the convention was the fact that it worked under the special committee system, which reduced the time of the convention considerably.

Frank Opoka was reelected president and Joseph Zalar secretary.

Community Boasts

Record Flowers

Sunflowers, Beans, Corn Grow to Great Heights for Slovene Gardeners—So They Say.

Care Makes Flowers Grow—if that axiom is true, then Cleveland Slovenes are good gardeners, for they boast of plants that have grown to record sizes. Joseph Mlakar reports that, on his farm, he has a sunflower with 27 buds.

Mrs. Zontar, 15426 Calcutta avenue, has string beans 29 inches long and a sunflower four yards tall.

Karl Mramor, 1140 East 67 street, has sunflowers 12 to 15 feet tall, a dahlia, 5 feet high with seven inch blossoms, and it isn't full-grown yet.

Frank Perko's sunflower measures 12 feet in the air. He lives at 3548 East 81 street. Matt Zulich, 1046 East 67 street, measured his sunflower accurately and reports its height at 11 feet, 5 1/2 inches.

Zupancic's farm in Thompson, O., boasts of corn 14 feet tall, with ears a foot long.

Final I. L. Standings

Team	G.	W.	L.	Pct.
Orels	12	9	3	.750
Pioneers	12	8	4	.667
Comrades	12	8	4	.667
S. Y. M. C.	11	6	5	.545
Serbians	12	5	7	.417
Spartans	11	3	8	.273
Commodores	12	2	10	.167

Croat Dentist

After practicing dentistry in St. Louis for three years, Dr. N. G. Puharich, Croat, moved to Cleveland and plans to open offices at 5504 Superior avenue. He will be the second Croat dentist in Cleveland.

A Girl

John "Lindy" Lokar, prominent president of the "Strugglers," SNPJ English lodge of Collinwood was presented this week with a daughter by his wife, who was formerly Miss Mramor, a teacher at St. Vitus school.

DIAMOND STUDS

Joey Mihalic knocked out two home runs and Mike Pavlovic one as the Sunrise Beers lost to the Lyon Tailors in an "A" slugfest last Sunday by the score of 16 to 13. Jim "Primo" Marsh, clean-up man for the Lyons hit safely in four times at bat. There were fourteen errors made by the two teams with Billy Drenser, outfielder of the Sunrise outfit, guilty twice....

The Tieber Beers went into a tie with the Favorite Knits for the class "B" top as they took a doubleheader last Sunday, defeating the Piper Clothes 5 to 2 in the opener and defeating the N. B. S. 15 to 0 in the nightcap. Gaski had two homers in the second game and one in the first for a total of three for the day while first baseman Zupancic was also slugging one out in the first.

The Johnstons scored two runs in the tenth inning against the Walters Markets last Sunday to hold an 8 to 6 lead going into the last half of the tenth but gave up three runs at this stage to lose 9 to 8. Nerkowski and Dolence were spectacular as far as stickwork was concerned with three hits apiece. Each got a homer to his credit. The Johnstons are first half Northeast class "C" titlists.

The Newburgh Lawrentians' rally of five runs in the eighth inning fell short and they dropped a 9 to 5 count to the Capital Pennzoils in a "D" encounter Sunday. R. Turk slapped out a homer for the Lawrentians, J. Turk his brother was the losing moundman.

STREET CORNER GOSSIP

Al Mlinar with New Orleans and Johnny Mihalic of Chataanooga often meet on opposing lines in the Southern Association. Johnny Mihalic slated for berth with the Washington American League club in a year or two... Al Mlinar's nineteenth triumph of the season was at the expense of Knoxville whom he beat 4 to 1... he allowed but seven hits and struck out

Simms Victim No. 12

Eddie Simms became victim number twelve for Natie Brown, southpaw heavyweight swinger from Washington, D. C., as the latter won the final five rounds in their ten round battle on Promoter Sutphin's card at the Auditorium last Monday night.

The St. Clair gent defended himself very capably in the first five rounds but the last five rounds, with Brown leaping in and driving in stiff lefts, found him in no fit condition. The loss was the second of the month for Cleveland's second ranking heavyweight.

Gay Way...

Cleveland's having plenty Socialist visitors these days... they're looking over our plant too... the Yugoslav University Club is all set to go Bohemian in their new quarters, a studio at the St. Clair National Home... Charles Tercek, 15621 Holmes avenue is in Chicago and from there he plans to go to Wisconsin... his sisters Molly and Josephine took a plane this week to visit relatives in Gowaunda, N. Y.... there's rumors of a change in the editorship of the SDZ News... Ray J. Grdina, present editor has an original manuscript of the recently deceased Cleveland author C. T. Brooks...

Ella Dezalan is a girl who recently moved from Johnstown to Cleveland... Bob Grant writer for this sheet overstepped one morning this week and took a taxi to work... wonder if that group that planned to go nudist at the Spartan dance will go now that the ban was put on the nudes?... which reminds one that the idea for this dance was brought up by Frank Ilic and Charles Koman and that they had to argue much before they carried the motion...

A girl had a B. F. all scared at an outing Sunday, because she suddenly conceived the brilliant idea of ending it all by jumping into a deep ravine... was it real or just dramatic acting?... here's a girl telling us about going out with someone: "sure I'll go out with him yet, but first I'll turn down two or three dates, then keep one and then break a few more. This will keep him on his toes after me!"... the old days back again... Spartans will hold their next monthly meeting at Flaisman's beer parlor... that's September 19... we'll be seeing you at the Nudist dance next Saturday... but not in the nude... we're hoping...

Milan Jenko was seen last Saturday with Loretta Mihalic at the Reher avenue Home... Tony Zagor, boxer and golf addict was also there... a Croat girl works as a bar maid at the Bowery out Hough way... quoting our translator, A. J. Klancar: "he'd get that jazz rhythm into his Slovene prose"...

Florida Doctor He

A physician, Dr. Albert Janic, moved to Cleveland from Palm Beach, Tuesday evening to visit his cousin, Vid Janic, 1223 East 173 street, who is expected to stay here for a few days, before going to Chicago where he has offices.

Dr. Janic maintains offices at Palm Beach in the summer and at Chicago in winter. He is a graduate of Chicago University. He says there are no Slovenes in Palm Beach, only Yugoslav settlement there in Melbourne, where there are Slovene families. However, farming is not successful.

"Iskra" Chorus

The Slovene Worker's Club chorus invites all who have voiced interest in joining the singing group to plans to organize to attend the meeting which is to be held Saturday, September 1, at the club room, St. Clair avenue.

Entertainment with music will follow the business meeting.

Final Sea Standings

and
Winner to get ten dollars in prize
as money... Two neighborhood League
three the Inter-Lodge and the "Sea" League
his are nearing title play... Dr. Will
half Lausche is defending champion
the Bratenahl Golf crown title
the... Judge... Lausche...